

Kopie
art. 792 Ger. W.
Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

101490

Repertoriumnummer [REDACTED]
Datum van uitspraak 15 februari 2023
Rolnummer [REDACTED]

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op € BUR	op € BUR	op € BUR

Mededeelbaar aan de
ontvanger

Eindarrest

Hof van beroep Antwerpen

Arrest

kamer B8E1
burgerlijke zaken

Aangeboden op
Niet te registreren

[REDACTED] vennootschap naar Nederlands recht, met zetel gevestigd te [REDACTED] (NEDERLAND), [REDACTED], met KVK-nummer [REDACTED]
appellante,

vertegenwoordigd door [REDACTED], van Nederlandse nationaliteit (met paspoortnr.: [REDACTED] – geboren op [REDACTED]), zaakvoerder van [REDACTED]

bijgestaan door [REDACTED], advocaat te [REDACTED]

tegen het vonnis van de ondernemingsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen van 14 februari 2019, met rolnummer [REDACTED]

tegen

[REDACTED], met maatschappelijke zetel te [REDACTED], met KBO-nummer [REDACTED]
geïntimeerde,

vertegenwoordigd door [REDACTED] (RR-nummer: [REDACTED]),
zaakvoerder van [REDACTED]

bijgestaan door [REDACTED], advocaten te [REDACTED],
[REDACTED]

I. De antecedenten en de vorderingen

1.

Het Hof sluit aan bij de tussenarresten van 30 september 2020 en 21 april 2021.

De antecedenten en vorderingen werden in het tussenarrest van 30 september 2020 weergegeven. Het Hof verwijst ernaar.

2.

Bij tussenarrest van 30 september 2020 verklaarde het Hof het hoger beroep ontvankelijk.

[REDACTED]

Alvorens verder recht te doen werden de debatten heropend gelet op hetgeen overwogen werd in randnummer 2 van het motiverend gedeelte van dit arrest. Het Hof hield de uitspraak over de kosten in hoger beroep aan.

In randnummer 2 van het motiverend gedeelte van dit arrest stelde het Hof zich de vraag of geen rekening dient gehouden te worden met het gezag van gewijsde van het (stakings)vonnis van de voorzitter, zetelend zoals in kortgeding, van de (toenmalige) rechtbank van koophandel Antwerpen, afdeling Antwerpen van 18 mei 2016 in huidige procedure, waar evenzeer de auteursrechten op (klaarblijkelijk) dezelfde handdoekvouwmachine ter betwisting voorligt.

3.

Bij tussenarrest van 21 april 2021 oordeelde het Hof als volgt:

Het Hof werkt het tussenarrest van 30 september 2020 verder uit.

Het Hof schorst huidige procedure in afwachting van de definitieve uitspraak van dit Hof in de procedure gekend onder het rolnummer [REDACTED] en verzendt de zaak in afwachting hiervan naar de bijzondere rol van deze kamer.

Het Hof houdt de uitspraak over de gerechtskosten aan.

4.

Bij arrest van 14 oktober 2021 [REDACTED] oordeelde de B5M kamer van dit Hof als volgt:

Het hof verklaart het hoger beroep van appellante ontvankelijk doch ongegrond.

Het hof bevestigt het bestreden vonnis integraal.

Het hof verklaart de exceptie van onontvankelijkheid wat de nieuwe vorderingen betreft ongegrond.

Met betrekking tot deze nieuwe vorderingen verklaart het hof zich onbevoegd om hierover uitspraak te doen.

Het hof veroordeelt appellante tot de kosten van het geding en vereffent de rechtsplegingsvergoeding in graad van beroep aan de zijde van geïntimeerde op 1.560,00 euro.

In de motivering oordeelde het Hof onder meer:

“Zoals reeds aangehaald heeft appellante ter zitting van 2 september 2021 haar vorderingen in graad van beroep herleid / beperkt.

[REDACTED]

Zo wordt niet langer gevorderd dat zou worden vastgesteld dat geïntimeerde zich schuldig maakt aan oneerlijke marktpraktijken door het commercieel gebruik van de machines Model I.

Evenmin wordt door appellante nog de staking gevorderd van elk commercieel gebruik van de haar toebehorende rechten op de machine Model I.

Daarentegen vraagt zij wel te horen zeggen voor recht dat de eerste rechter bij vonnis van 18 mei 2016 zijn rechtsmacht niet heeft uitgeput en zodoende geen uitspraak met gezag van gewijsde heeft gedaan omtrent de (vermeende) auteursrechtelijke bescherming van de machines Model I en dat de rechten met betrekking tot productie en commercialisatie van de machines Model I uitsluitend aan haar werden overgedragen (cf. randnummer 4 en 6).

Artikel 589, 1° Ger. W. kent de voorzitter van de ondernemingsrechtbank (voorheen rechtbank van koophandel) de bevoegdheid toe uitspraak te doen over de vorderingen bedoeld in de artikelen XVII.1-2 WER.

Artikel XVII.1 bepaalt dat de voorzitter van de ondernemingsrechtbank het bestaan vaststelt en de staking beveelt van een zelfs onder het strafrecht vallende daad die een inbreuk uitmaakt op de bepalingen van het WER.

Volgens artikel XVII.2 WER stelt de voorzitter van de ondernemingsrechtbank het bestaan vast en beveelt hij eveneens de staking van de in die bepaling opgesomde inbreuken.

In de zin van voormelde bepalingen beschikt de voorzitter over een declaratoire bevoegdheid, die slechts een onderdeel is van de bevoegdheid van de voorzitter als stakingsrechter, waarop niet apart een beroep gedaan kan worden.

Beide gedeelten – het vaststellen van de inbreuk en het bevelen van de staking ervan – zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

De voorzitter kan niet het bestaan van een inbreuk vaststellen zonder de staking ervan te bevelen.

De nieuwe vorderingen die ertoe strekt te horen zeggen voor recht dat de eerste rechter bij vonnis van 18 mei 2016 zijn rechtsmacht niet heeft uitgeput en zodoende geen uitspraak met gezag van gewijsde heeft gedaan omtrent de (vermeende) auteursrechtelijke bescherming van de machines Model I en dat de rechten met betrekking tot productie en commercialisatie van de machines Model I uitsluitend aan haar werden overgedragen,

[REDACTED]

terwijl appellante ter zitting van 2 september 2021 anderzijds afstand doet van haar vordering het bestaan vast te stellen en de staking te bevelen van een oneerlijke marktpraktijk die bestaat in het commercieel gebruik door geïntimeerde van de Machine Model I behoren bijgevolg niet tot de bevoegdheid van het hof als beroepsinstantie van de stakingsrechter.”

5.

Appellante verzoekt het Hof :

“Het hoger beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren.

Derhalve het vonnis a quo dd. 14 februari 2019 te hervormen en aldus opnieuw recht doende;

De oorspronkelijke vordering van appellante ontvankelijk en gegrond te verklaren;

Alvorens recht te doen; bij toepassing van artikel 877 Ger.W., geïntimeerde te bevelen tot overlegging van stukken die de inbreukmakende massa en de ten gevolge van de inbreuk genoten winst aantonen.

Ondergeschikt; bij toepassing van art. 19,3° Ger.W. een gerechtsdeskundige aan te stellen met als opdracht de schadevergoeding en de af te dragen winst te begroten.

Verbod op te leggen aan geïntimeerde de nagemaakte voorwerpen genaamd “[REDACTED]”, ongeacht welke versie, uit handen te geven, te verkopen, te leveren of aan te bieden op de relevante markt of op haar website [REDACTED], met met inbegrip verbod om de nagemaakte voorwerpen tentoon te stellen op vakbeurzen, dit alles op staffe van een dwangsom van € 50.000,00 per inbreuk, per dag.

Verbod op te leggen aan geïntimeerde de technische tekeningen van de originele machines van verzoekster, hetzij van de nagemaakte voorwerpen genaamd “[REDACTED]”, ongeacht welke versie, uit handen te geven, te verkopen, te publiceren, te leveren of aan te bieden op de relevante markt of op haar website [REDACTED], met met inbegrip verbod om de tekeningen tentoon te stellen op vakbeurzen, dit alles op staffe van een dwangsom van € 50.000,00 per inbreuk, per dag.

[REDACTED]

Geïntimeerde te veroordelen tot betaling aan appellante van een schadevergoeding van € 100.000 provisioneel, nader te begroten in de loop van het geding, vermeerderd met de gerechtelijke intresten vanaf dagvaarding tot op dag der algehele betaling.

Geïntimeerde te veroordelen tot afdracht aan appellante van de winst die ten gevolge van de inbreuk werd genoten, begroot op € 1 provisioneel, nader te begroten in de loop van het geding, vermeerderd met de gerechtelijke intresten vanaf dagvaarding tot op dag der algehele betaling.

Geïntimeerde te veroordelen tot vernietiging, hetzij de afgifte van inbreukmakende goederen en relevante technische tekeningen die zij nog in haar bezit heeft, zulks op straffe van een dwangsom van € 50.000 per inbreuk.

Publicatie te bevelen van het veroordelend arrest door geïntimeerde en op kosten van geïntimeerde in minstens één internationaal vaktijdschrift en op de website van geïntimeerde, op straffe van een dwangsom van € 2.000 per dag dat geïntimeerde in gebreke blijft.

Geïntimeerde te veroordelen tot de kosten van het geding, aan de zijde van appellante begroot op de dagvaardingskosten (€ 381,45), de rechtsplegingsvergoedingen van beide aanleggen (2 x € 3.600), de expertisekosten (€ 10.540,03) en de rolrechten van de beroepsprocedure (PM).

Vrijgave te bevelen van de borgsom van € 32.000 die in uitvoering van de Beschikking dd. 8 juni 2016 van de Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel Antwerpen, afdeling Antwerpen, rolnummer [REDACTED] werd geconsigneerd bij de deposito en consignatiekas.”

In het motiverend gedeelte vordert appellante tevens (randnr. 49, p. 25):

In ondergeschikte orde: voor het geval het Hof het addendum een relevant gegeven zou achten in het debat, vordert appellante een valsheidsonderzoek bij toepassing van Belgisch recht (artikelen 895 e.v. Ger.W.).

Ter zitting ziet appellante evenwel af van de valsheidsvordering (cfr. P.V. van terechtzitting).

6.

Geïntimeerde verzoekt het Hof:

“Het vonnis a quo van 14 februari 2019 te bevestigen en het hoger beroep af te wijzen;

[REDACTED]

De vorderingen van [REDACTED] ontoelaatbaar, minstens ongegrond te verklaren en dienvolgens:

In hoofdorde:

- te zeggen voor recht dat de dagvaarding ten gronde laattijdig werd uitgebracht, bijgevolg, overeenkomstig artikel 1369bis/9 Ger.W., het deskundigenverslag van 5 februari 2018 uit de debatten te weren, en ondergeschikt, het deskundigenverslag van 5 februari 2018 uit de debatten te weren wegens valsheid en onbetrouwbaarheid; ;
- te zeggen voor recht dat de machines noch de tekeningen waarop [REDACTED] zich beroept auteursrechtelijke bescherming genieten;
- te zeggen voor recht dat [REDACTED] niet over auteurs- en/of andere rechten beschikt over de machines en/of de tekeningen waarop [REDACTED] zich beroept;
- te zeggen voor recht dat de vorderingen van [REDACTED] met betrekking tot de eerlijke marktpraktijken een ontoelaatbare uitbreiding van vordering in de zin van artikel 807 Ger.W. betreffen en bijgevolg deze vorderingen af te wijzen als ontoelaatbaar;

In ondergeschikte orde:

- te zeggen voor recht dat [REDACTED] geen auteursrechtelijke inbreuken heeft begaan;
- te zeggen voor recht dat [REDACTED] geen met de eerlijke marktpraktijken strijdige handelingen heeft begaan.
- De vordering tot staking, afgifte/vernietiging en schadevergoeding van [REDACTED] ongegrond te verklaren;

Nog meer ondergeschikt:

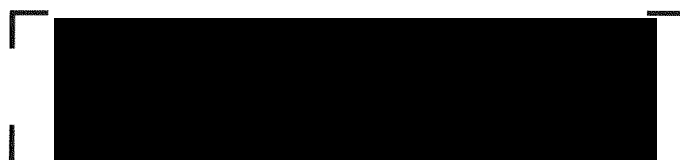
- De vordering tot provisionele schadevergoeding af te wijzen, minstens te herleiden tot maximaal 10.000,00 EUR in afwachting van de schadebegroting door [REDACTED];
- een uitlooptermijn toe te staan van 2 maanden voor de bevelen die in het arrest worden opgelegd op straffe van een dwangsom;
- de dwangsommen te beperken tot 5.000,00 EUR per inbreuk op het stakingsbevel en het bevel tot afgifte/vernietiging, en tot 200,00 EUR per inbreuk voor de publicatiemaatregel met een maximumbedrag van 100.000,00 EUR;

Uiterst ondergeschikt:

- de gevorderde publicatiemaatregel ongegrond te verklaren;

In elk geval:

- Olma te veroordelen tot de kosten van het geding, met inbegrip van de kosten van het beslag inzake namaak en van de rechtsplegingsvergoedingen van beide aanleggen, hier begroot op 8.400,00 EUR (2 x 4.200,00 EUR);

- Al het meer of anders gevorderde ongegrond verklaren.”

II. Beoordeling

1.

Appellante steunt haar vordering op twee rechtsgronden.

Appellante stelt dat er sprake is van een schending van haar auteursrechten op de handdoekvouwmachine. De machine/ontwerpen zijn volgens haar vatbaar voor auteursrechtelijke bescherming en zij houdt voor titularis van de auteursrechten op de handdoekvouwmachine te zijn.

De eerste rechter wees deze vordering af als ongegrond.

Voorts stelt appellante tevens dat er sprake is van oneerlijke marktpraktijken in de zin van artikel VI.104 WER. Appellante houdt in het bijzonder voor dat het wederrechtelijk bemachtigen en commercialiseren van tekeningen, het verstoren van de eerlijke handel door het resultaat van jarenlang onderzoek te ontvreemden en na te bootsen en een actieve slechtmakingscampagne begeleidende omstandigheden uitmaken waardoor de nabootsing van haar producten een oneerlijke marktpraktijk uitmaakt.

De eerste rechter sprak zich niet uit over deze vordering.

Over het vermeend gezag van gewijsde met betrekking tot de vermeend auteursrechtelijke bescherming

2.

[REDACTED] beweert, in ondergeschikte orde weliswaar, dat er een vonnis met gezag van gewijsde voorhanden is dat het bestaan van intellectuele rechten op de kwestieuze handdoekvouwmachines in hoofde van [REDACTED] zou weerhouden. Het gaat met name over het vonnis van 18 mei 2016 geveld door de Voorzitter van de toenmalige Rechtbank van Koophandel van Antwerpen in de stakingsprocedure.

Bij tussenarrest van 21 april 2021 besliste het Hof om huidige procedure te schorsen in afwachting van een beslissing in hoger beroep in de stakingsprocedure. Deze procedure was zoals gezegd immers hernomen en [REDACTED] wou vermijden dat er tegenstrijdige uitspraken zouden ontstaan met betrekking tot het auteursrechtelijk aspect van de discussie tussen partijen.

3.

Op 14 oktober 2021 werd het arrest van het Hof (kamer B5 M) in de stakingsprocedure uitgesproken. Hierin werd geoordeeld dat er geen uitspraak kon worden gedaan omtrent het al dan niet voorhanden zijn van een gezag van gewijsde van de beslissing van de eerste rechter omtrent de auteursrechten, en dit omdat zulke uitspraak buiten de bevoegdheid van de stakingsrechter zou vallen. Het hoger beroep werd vervolgens afgewezen, zonder dat er uitspraak werd gedaan over de vermeende auteursrechtelijke bescherming van het Model I van de handdoekvouwmachine. Van enige tegenstrijdige uitspraak is dus geenszins sprake.

Terecht stelt geïntimeerde dat niets het Hof in de weg staat om, in navolging van de eerste rechter die het vonnis a quo velde, te oordelen over de auteursrechten waarvan [REDACTED] meent dat ze rusten op de Model I-machine.

De procedure in eerste aanleg voor de stakingsrechter betrof de vraag naar wie de rechtmatige eigenaar is van de tekeningen die het voorwerp uitmaakten van de Overeenkomst tussen [REDACTED] en het oude [REDACTED]. De vraag naar de aard van de rechten die op deze tekeningen zouden rusten, werd niet aan de stakingsrechter gesteld en werd zodoende door deze ook niet onderzocht. Partijen hebben voor de stakingsrechter geen discussie gevoerd omtrent het al dan niet bestaan van auteursrechten met betrekking tot de Model I-machines. Bijgevolg heeft de stakingsrechter ook geen onderzoek gevoerd naar het al dan niet bestaan van auteursrechten met betrekking tot de Model I-machines.

Terecht stelt geïntimeerde dat de Voorzitter zich in de procedure met rolnummer [REDACTED] niet uitsprak over het al dan niet aanwezig zijn van auteursrechten.

Ook in hoger beroep werd er in de stakingsprocedure geen uitspraak gedaan over mogelijke auteursrechtelijke bescherming van Model I-machines. Het Hof oordeelde als stakingsrechter onbevoegd te zijn zich hierover uit te spreken, aangezien [REDACTED] niet langer de staking vorderde van het commercieel gebruik door [REDACTED] van de rechter op het Model I en bevestigde het vonnis van de eerste rechter.

In tegenstelling tot wat [REDACTED] beweert, betreft het arrest van 14 oktober 2021 geen bevestiging van het vonnis van 18 mei 2016 wat betreft de auteursrechtelijke bescherming van het Model I, aangezien er zoals gezegd ook in eerste aanleg geen inhoudelijke uitspraak over de auteursrechten was gedaan. Bovendien verklaarde het Hof zich onbevoegd hierover zelf uitspraak te vellen.

Bijgevolg staat het vast dat, naast het vonnis van 18 mei 2016, ook het arrest van 14 oktober 2021 geen gezag van gewijsde heeft met betrekking tot vermeende auteursrechten.

[REDACTED]

Over de vermeende auteursrechtelijke bescherming

4.

In het vonnis a quo oordeelde de eerste rechter als volgt:

“ [REDACTED] stelt dan weer terecht dat aan het oorspronkelijkheids criterium niet voldaan is wanneer de uitdrukking van onderdelen (van een machine) door hun technische functie wordt bepaald (bedoeld wordt bepaald).

Uit stuk 7 van [REDACTED] blijkt dat de vorm van handdoekvouw-machines inderdaad weinig keuzevrijheid toelaat. In dit stuk worden handdoekvouw-machines van verschillende producenten visueel voorgesteld. Deze machines hebben op het eerste gezicht allemaal in de mate hetzelfde uitzicht.

Verder wijst [REDACTED] op pp.15-16 van haar conclusie in een opsomming op een aantal technische aspecten zoals o.m. de plaatsing van de motoren, de elektrische circuits,...die origineel zouden zijn. Dit zijn louter technische aspecten die een uitdrukking zijn van hun technische functie en zijn daarom niet relevant om het oorspronkelijkheids criterium van het auteursrecht te beoordelen.

(...)

[REDACTED] toont niet aan dat versmallingen, insprongen, spoilers, een afgeronde poot, geperforeerde roosters en uitsparingen in machines originele elementen zijn.(...) De vormgeving is geen uiting van een eigen visie van de auteur van de machine. (...) De globale indruk wijkt niet af van de andere handdoekvouwmachines in stuk 7 van [REDACTED] Bovendien merkt de rechtbank op dat (de combinatie van) al de aangevoerde elementen niet tot een resultaat leidt dat de banaliteit – zijnde een resultaat dat een onafhankelijke vormgever evengoed zou hebben kunnen bereiken-overstijgt.”

Het Hof onderschrijft na hernieuwd onderzoek van de stukken het oordeel van de eerste rechter dat het hierbij herneemt. Louter bijkomend en ter beantwoording van de grieven overweegt het Hof hetgeen volgt.

5.

Opdat er auteursrechtelijke bescherming zou zijn, dient bewezen te worden dat er sprake is van een oorspronkelijk werk dat getuigt van een intellectuele activiteit van de maker en dat de stempel draagt van zijn persoonlijkheid. Dit is het geval wanneer de auteur bij het maken van zijn werk zijn creatieve bekwaamheden tot uiting heeft kunnen brengen door het maken van vrije en creatieve keuzes. Deze vereiste persoonlijke stempel moet worden teruggevonden in de wijze waarop het werk wordt uitgedrukt.

Een werk wordt m.a.w. slechts auteursrechtelijk beschermd wanneer het:

- (i) een welbepaalde, concrete vorm heeft en
- (ii) oorspronkelijk is, wat het geval is indien het werk het resultaat is van de vrije en creatieve keuzen van de auteur ervan.

De loutere keuzemogelijkheid volstaat niet om tot auteursrechtelijke bescherming te komen. De eisende partij moet aantonen dat de betrokken auteur met zijn keuzemogelijkheid creatief is omgesprongen en meer heeft gedaan dan elke andere persoon in dezelfde situatie had gedaan.

Het auteursrecht verleent geen bescherming aan (elementen van) werken die bepaald worden door functionele of technische vereisten en geen ruimte laten voor creatieve vrijheid. Hoe meer de vorm van een werk door het functionele wordt bepaald, hoe minder de vorm auteursrechtelijk beschermd is. Indien een vorm puur functioneel of technisch van aard is, is oorspronkelijkheid uitgesloten.

De identificatie van het werk is tevens van belang. De uitdrukkingvorm van het werk dient m.a.w. het voorwerp van de auteursrechtelijke bescherming voldoende nauwkeurig en objectief te identificeren.

Op de titularis van auteursrechtelijke bescherming rust ook een stelplicht.

Wanneer – zoals hier het geval is – de originaliteit van een werk betwist wordt, dan moet de beweerde titularis de originaliteit aantonen en duidelijk maken welke elementen van het werk origineel zijn omdat zij de uitdrukking vormen van de persoonlijkheid van de auteur, dus waarop hij zijn creatieve bekwaamheden tot uiting heeft kunnen brengen door het maken van vrije en creatieve keuzes.

Bij het toekennen of afwijzen van auteursrechtelijke bescherming dienen tenslotte de belangen van de auteur op bescherming te worden afgewogen tegen het algemene belang van derden op vrije beschikking over het werk of de elementen ervan.

6.

In een arrest van 11 juni 2020 van het Europese Hof van Justitie (C-833/18) (het “Brompton-arrest”) werden de principes voor de auteursrechtelijke bescherming van functionele gebruiksvoorwerpen waarvan de vormgeving is ingegeven door technische vereisten duidelijk samengevat. Het ging hierbij over de auteursrechtelijke bescherming van een vouwfiets.

Het Hof oordeelde als volgt:

“24. In dat verband zij eraan herinnerd dat volgens vaste rechtspraak, wanneer voor de vervaardiging van een voorwerp technische overwegingen, regels of andere beperkingen gelden die geen ruimte laten voor creatieve vrijheid, dat voorwerp niet kan worden geacht de oorspronkelijkheid te hebben die vereist is om een werk te kunnen vormen en bijgevolg auteursrechtelijke bescherming te genieten (zie in die zin arrest van 12 september 2019, Cofemel, C-683/17, ECLI:EU:C:2019:721, punt 31 (NJ 2020/90, m.nt. J.H. Spoor; red.) en aldaar aangehaalde rechtspraak).

(...)

32. Zelfs indien voor een voorwerp kan worden gekozen tussen meerdere verschijningsvormen, betekent dit niet dat dit voorwerp per definitie onder het begrip ‘werk’ in de zin van Richtlijn 2001/29 valt.

(...)

34. Om vast te stellen of het betrokken product onder de auteursrechtelijke bescherming valt, moet de nationale rechter dus nagaan of de auteur van het product door deze keuze van de verschijningsvorm ervan zijn creatieve vermogen op originele wijze tot uitdrukking heeft gebracht door vrije en creatieve keuzen te maken en het product zodanig heeft vormgegeven dat het zijn persoonlijkheid weerspiegelt.”

Het Hof bevestigde dat wanneer er voor de vervaardiging van een gebruiksvoorwerp technische overwegingen gelden die geen ruimte laten voor creatieve vrijheid, dat voorwerp niet kan worden geacht oorspronkelijk te zijn. Daarenboven bevestigde het Hof ook dat het louter aanwezig zijn van keuzemogelijkheden voor de vervaardiging van een functioneel gebruiksvoorwerp niet volstaat. Voor auteursrechtelijke bescherming is het dus niet voldoende dat een andere ontwerper tot andere keuzes zou zijn gekomen. De ontwerper die zich op auteursrecht wil beroepen, zal zijn aan het ontwerp ten grondslag liggende esthetische keuzes moeten kunnen aantonen.

7.

Toegepast in casu oordeelde de eerste rechter terecht dat [REDACTED] niet voldoet aan de op haar rustende stelplicht.

Terecht stelt geïntimeerde dat vooreerst het voorwerp waarvan bescherming wordt gevraagd niet voldoende nauwkeurig wordt geïdentificeerd door [REDACTED]. [REDACTED] faalt dan ook in haar stelplicht door niet duidelijk aan te geven van welk werk (met bijhorend stuk) en met bijhorende creatiedatum zij de auteursrechtelijke bescherming inroept.

Ook brengt [REDACTED] geen stukken bij waaruit dit zou kunnen blijken. Zij verwijst naar haar stukken 6, 7 en 12a, die geenszins duidelijkheid brengen over het exacte voorwerp waarop auteursrechten zouden rusten.

Alleen al op deze grond dient het Hof de door [REDACTED] gevorderde auteursrechtelijke bescherming reeds af te wijzen.

8.

Voor zover [REDACTED] auteursrechtelijke bescherming vraagt van het Model I (witte machine met ronde poot), merkt het Hof het volgende op.

Er kan geen auteursrechtelijke bescherming worden toegekend aan het functionele gebruiksvoorwerp Model I aangezien de vorm van de betreffende handdoekvouwmachine quasi geen keuzevrijheid toelaat. Dit wordt meteen duidelijk wanneer men kijkt naar de andere modellen van handdoekvouwer-merken in de markt ([REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]; stuk 15.a van geïntimeerde: vormgevingserfgoed). De machines van deze verschillende fabrikanten zijn gebaseerd op gelijkende technologie en vertonen veelal dezelfde kenmerken en functionaliteiten (invoerbed, stapelaar en afmeting).

Zoals geïntimeerde terecht verdedigt wordt het uitzicht van de handdoekvouwmachines uitsluitend bepaald door het technisch resultaat dat de ontwerper wenst te bereiken. Elke marktdeelnemer dient min of meer dezelfde weg te bewandelen en het ontwerp van de handdoekvouwmachine wordt bepaald door de logica van de functionaliteit. De machines van de verschillende fabrikanten hebben dan ook allemaal eenzelfde uitzicht.

Ook het gebruik van een ronde poot is niet origineel. De ronde poot, als dit element al voldoende zou zijn om te spreken van enige originaliteit, is gangbaar (banaal) en wordt door zeer veel verschillende fabrikanten gebruikt, zoals door [REDACTED], zoals blijkt uit de afbeeldingen opgenomen op p. 44-45 van de conclusie van geïntimeerde.

9.

[REDACTED] beweert dat haar handdoekvouwmachine (Model I) origineel zou zijn, omdat er “grote verschillen” zouden bestaan met de concurrerende producten. De machine zou volgens [REDACTED] vervat zijn van individuele keuzes en ontwerpen van de constructeurs die volgens haar “telkenmale daar de nodige creativiteit en inventiviteit hebben gebruikt”.

Op p. 23 van haar conclusies verwijst [REDACTED] naar de volgende elementen die zouden voortvloeien uit vrije en creatieve keuzes en daarom de machine van [REDACTED] zouden onderscheiden van andere machines:

“- Constructie van frame met separaat opbouwbaar kruisvouwsectie in invoersectie

- Innovatief geïntegreerde kabelloop voorzieningen en bevestigingspunten voor alle bekabelingstracés.
- Aandrijving van invoerband met Interroll koolborstelloze trommelmotor
- Opzet skiverstelling met lineaire actuator, stangenverstelling en encoder.
- Ski's opgehangen op gefreesde aluminium steun, geleiding middels ronde as met kogelbussen
- Afneembaar dak met daaronder bevestigde luchtgeleiders t.b.v. Venturi effect bij vouwen
- Scharnierende achterkap met gasveren voor optimale bereikbaarheid kruisvouw
- Toepassing van elastische singels (=transportbanden) in kruisvouw.
- Sjablonenverstelling bereikbaar door frontplaat (deel waarin touchscreen zit) weg te scharnieren.
- Singelloop in kruisvouwsectie t.b.v. hoge kwaliteit dwarsvouwen (Die rollen staan niet zomaar ergens, positie is consensus van jarenlange ervaring m.b.t. vouwkwiteit, vastlopers, levensduur rollen etc.)
- Plaatsing motoren en aandrijfriemen (Uitwisselgemak en betrouwbaarheid aandrijving). Elk singelpakket wordt aangedreven door eigen motor.
- Uit de machine stekende 2de dwarsvouw (achterkant machine) en roterende eindplaat.
- Aandrijfrol met aluminium pulley op standaard Interroll wals gelijmd (Kosten efficiënt).
- Valkleppen t.b.v. stapelen doeken o.b.v. rvs valklep en gepuntlaste aanhechting van swingarm. Tweezijdig stangenmechaniek en dubbele aandrijfcilinder. Lagering daarvan op zelfinstellende ULF lagers
- Stapelaar 500mm slag met persluchtcilinder, schuif in Werkstoff-S geleiding en singels middels innovatieve oplossing met rollen met éénrichtingslagers . (= [REDACTED] vinding)
- Persluchtvat o.b.v. luchttank van vrachtwagen. (Buitengewoon economische oplossing)
- Opklapbare afvoerband met trommelmotor”.

Deze genoemde elementen bewijzen niet dat de machine auteursrechtelijke bescherming geniet, aangezien deze ofwel reeds werden belichaamd in oudere modellen op de markt en geen creatieve maar wel banale keuzes bevatten, dan wel bepaald worden door hun functionele of technische functie.

De eerste rechter stelde terecht dat de hierboven genoemde elementen louter technisch bepaald zijn en daarom niet in aanmerking kunnen worden genomen bij de beoordeling van de beweerdde oorspronkelijkheid.

De hierboven genoemde keuzes waarmee [REDACTED] het bestaan van auteursrechtelijke bescherming tracht te bewijzen, zijn bovendien geen esthetische keuzes en niet vrij en creatief.

10.

Ook de zogenaamde ‘sierelementen’ waarvan [REDACTED] beweert dat zij betrekking hebben op het uitzicht van de machine, betreffen technische keuzes en bepalen de functie ervan.

[REDACTED] verwijst naar “de perforatie van de bovenplaat” als het meest frappante voorbeeld.

De perforatie van de bovenzijde van de machine is niet meer of minder dan de gaatjes aan de bovenzijde van de machine. Deze gaatjes zijn determinerend voor de functionaliteit van de machine. In de bovenzijde van de machine worden gaatjes gemaakt, omdat de lucht die gebruikt wordt om de handdoeken te vouwen, moet kunnen ontsnappen uit de machine. Die perforaties zijn er bij alle merken. Hetzelfde geldt voor de “uitsparingen aan de zijkant van de machine”.

11.

Zoals supra vermeld, dienen de belangen van de auteur te worden afgewogen tegen het algemene belang van derden op vrije beschikking over het werk of de elementen ervan. Gelet op het gebrek aan creatieve inbreng bij het vormgeven van de machine, is de monopolisering van deze vormgeving in casu niet verantwoord.

Het vonnis a quo bevestigde dit standpunt en stelde hierover terecht het volgende:

“Verder moet worden nagegaan hoe bij het toekennen dan wel afwijzen van bescherming de belangen van de auteur op bescherming afwegen tegen het algemene belang van derden op vrije beschikking over het werk of de elementen ervan. Er zal met andere woorden moeten nagegaan of de ingeroepen vrije keuzes niet banaal zijn, in de zin dat anderen dezelfde keuzes zou hebben gemaakt om hetzelfde uit te drukken.

“[...] Zoals gezegd, dient een monopolisering van deze vormgeving voldoende verantwoord te zijn rekening houdend met de mate van creatieve inbreng, wat hier niet het geval is.”

Het Hof onderschrijft dit standpunt en kan het maar herhalen.

12.

Volgens [REDACTED] zou het feit dat zij over de rechten op de machine beschikt niet voor ernstige betwisting vatbaar zijn. Zij verwijst hiervoor naar het arrest van het hof van beroep van Antwerpen van 16 januari 2017 (betreffende de machtigingsbeschikking tot beslag inzake namaak).

De machtigingsbeslissing met betrekking tot het beslag inzake namaak is evenwel geen beslissing ten gronde, maar louter een prima facie-beslissing waaruit hoogstens een ‘schijn van geldigheid’ kan blijken. In dit arrest werd het bestaan van de auteursrechten niet ten

gronde onderzocht, reden waarom er na het beslag inzake namaak een ten gronde procedure werd ingeleid.

Verder verwijst [REDACTED] ook naar het feit dat er in de Overeenkomst en het Addendum (gesloten tussen het oude [REDACTED] en [REDACTED]) wordt verwezen naar rechten en hieruit zou volgens [REDACTED] volgen dat [REDACTED] het bestaan van intellectuele eigendomsrechten steeds zou hebben erkend.

De verwijzing naar het bestaan van rechten in een Overeenkomst is niet voldoende om te besluiten tot het bestaan van intellectuele rechten, met name auteursrechten. Het Hof dient in concreto en ten gronde na te gaan of is voldaan aan alle voorwaarden voor auteursrechtelijke bescherming, hetgeen in casu niet het geval is.

Besluit: het ontwerp van de (technische tekening) van de handdoekvouwmachine is niet oorspronkelijk en deze geniet geen auteursrechtelijke bescherming. De vordering gesteund op een beweerdelijke auteursrechtelijke bescherming is ongegrond.

Over de vermeende oneerlijke marktpraktijken

13.

Volgens [REDACTED] betreft de vordering van [REDACTED] met betrekking tot de vermeende oneerlijke marktpraktijken een ontoelaatbare uitbreiding van haar vordering en dient het Hof deze vordering af te wijzen in toepassing van artikel 807 Ger.W.

Op grond van artikel 807 Ger.W. kan een vordering die voor de rechter aanhangig is, uitgebreid of gewijzigd worden, indien de nieuwe, op tegenspraak genomen conclusies berusten op een feit of akte in de dagvaarding aangevoerd, zelfs indien hun juridische omschrijving verschillend is.

In de inleidende dagvaarding van 19 april 2018 beriep [REDACTED] zich reeds op onrechtmatige marktpraktijken in de zin van art. VI.104 WER.

De vordering voor zover gesteund op oneerlijke marktpraktijken in de zin van art. VI.104 WER is wel degelijk toelaatbaar in de zin van art. 807 Ger.W.

14.

Een daad waarbij een verkoper het aanbod van een andere marktdeelnemer in verband met diensten of producten nabootst, is in beginsel toegelaten, tenzij de verkoper hierdoor, hetzij

een door de wetgeving op de intellectuele eigendom beschermd recht miskent, hetzij dit aanbod doet onder begeleidende omstandigheden die indruisen tegen de eisen van de eerlijke handelsgebruiken.

[REDACTED] roept in casu drie begeleidende omstandigheden in:

- (1) het wederrechtelijk (achter de rug van de curator) bemachtigen van technische tekeningen om deze vervolgens te commercialiseren in concurrentie met de rechtmatige eigenaar;
- (2) het verstoren van de eerlijke handel door het resultaat van jarenlang onderzoek te ontvreemden en na te bootsen en verwarring te stichten door het gebruik van de productnamen "[REDACTED]" en "[REDACTED]" en overname van alle uiterlijke kenmerken en look & feel van de machine van [REDACTED]; en
- (3) een actieve slechtmakingscampagne.

15.

Ten onrechte verwijt [REDACTED] [REDACTED] de tekeningen wederrechtelijk en achter de rug van de curator bemachtigd te hebben. Uit de stukken blijkt dat [REDACTED] de tekeningen op de handdoekvouwmaschine op een rechtmatige manier bekwam van het oude [REDACTED] in uitvoering van het Addendum van 7 september 2010. Het Addendum bepaalt in artikel 1 dat [REDACTED] een kopie van de tekeningen zou bezorgen binnen zeven dagen na ondertekening. De stelling dat [REDACTED] de tekeningen op een onrechtmatige manier heeft bekomen, is dan ook onjuist, minstens is hiervan geen bewijs. Er bestaat geen reden om aan de geloofwaardigheid en de bewijswaarde van het Addendum te twijfelen.

Geïntimeerde was derhalve gerechtigd om de tekeningen in haar bezit te hebben en dit op basis van de overeenkomsten die tussen haar en het oude [REDACTED] werden gesloten. De Overeenkomst en het Addendum werden precies gesloten omdat er bezorgdheid was omtrent de continuïteit van het oude [REDACTED].

De rechtmatige verkrijging van de tekeningen, wordt daarnaast ook gesteund op artikel 7 van de Overeenkomst. Op basis van artikel 7 van de overeenkomst rustte zelfs een contractuele verplichting op het oude [REDACTED] om alle wijzigingen en verbeteringen aan de machines voor te leggen aan geïntimeerde. Van enige onrechtmatige verkrijging van de wijzigingen/verbeteringen onder de vorm van de tekeningen is er hoegenaamd geen sprake.

Een eventueel gebruik ervan tegen de afspraken uit de Overeenkomst en het Addendum in, dient te worden gekaderd in een contractuele sfeer tussen het oude [REDACTED] en [REDACTED] en dus niet tussen het huidige [REDACTED] en [REDACTED].

[REDACTED]

De beweerde inbreuk waaraan [REDACTED] zich volgens [REDACTED] schuldig zou maken en die door [REDACTED] zelf uitdrukkelijk in verband worden gebracht met de Overeenkomst/het Addendum, zou overigens enkel een louter contractuele grondslag hebben. De met de eerlijke marktpraktijken strijdige daden die met een staking worden gesanctioneerd, zijn evenwel extracontractuele fouten. Een contractuele tekortkoming zou enkel het voorwerp kunnen uitmaken van een stakingsbevel als zij op zich, ook zonder overeenkomst, een daad van onrechtmatige verkrijging en commercialisatie zou uitmaken en deze extracontractuele fout andere dan aan de (vermeende) contractuele wanprestatie te wijten schade veroorzaakt. Een ander wordt door [REDACTED] niet aangetoond.

16.

[REDACTED] houdt verder voor dat [REDACTED] zich zou schuldig maken aan oneerlijke marktpraktijken door het gebruik van benamingen "[REDACTED]" en "[REDACTED]" en de overname van de uiterlijke kenmerken en look & feel van de machine van [REDACTED] en dat dit verwarring op de markt zou teweegbrengen.

Terecht stelt [REDACTED] zich de vraag welk exclusief recht [REDACTED] meent te hebben op de "[REDACTED]" en "[REDACTED]" benamingen. Het is [REDACTED] die eigenaar is van het geregistreerde woordmerk "[REDACTED]". Een zoekopdracht in de merkregisters op de term "[REDACTED]" leverde geen resultaat op, zodat hierop geen merkenrecht rust. De benamingen worden evenmin beschermd door het auteursrecht, noch door het handelsnaamrecht. [REDACTED] kan bijgevolg geen exclusief recht inroepen op grond waarvan zij derden kan verbieden om gebruik te maken van deze benamingen.

Van enige verwarring door het gebruik van benamingen "[REDACTED]" en "[REDACTED]" is geen sprake.

Wat betreft de beweerde overname van de uiterlijke kenmerken en look & feel van de machines, brengt [REDACTED] geen dienstige stukken voor. Verder geeft [REDACTED] wederom niet aan welke van haar machine(s) nu exact door [REDACTED] zou worden gekopieerd.

Daarnaast bewijst [REDACTED] op geen enkele manier dat er sprake zou zijn van verwarring tussen haar machines en die van [REDACTED].

De uiterlijke kenmerken noch de look & feel van de machine van [REDACTED] betreffen originele prestaties. Het relevante publiek zal onmogelijk een verband leggen tussen de machine van [REDACTED] en de beweerde kopie daarvan gemaakt door [REDACTED]. Ook alle andere machines uit het vormgevingserfgoed hebben immers dezelfde uiterlijke kenmerken. Aangezien [REDACTED] zelfs geen poging onderneemt het tegendeel aan te tonen en aan te duiden waarop het verwarringsgevaar juist zou slaan, kan er ook op deze grond geen oneerlijke marktpraktijk worden vastgesteld.

17.

Ook wat de vermeende slechtmakingscampagne betreft, wordt niet bewezen dat [REDACTED] hierin enige rol heeft gespeeld.

Slechtmaking houdt in dat er een bijzonder schadelijke aanval wordt uitgevoerd op een handelaar, waardoor afbreuk wordt gedaan aan zijn reputatie of aan de reputatie van zijn producten, diensten of activiteiten, door een lasterlijke of een eerrovende daad of zelfs door een eenvoudige kritiek die toelaat hem te identificeren.

In casu haalt [REDACTED] twee e-mails aan als begeleidende omstandigheid in de zin van artikel VI.104 WER.

De eerste mail dateert 23 mei 2013 en is van de hand van [REDACTED] en bevat de zin: “Wij willen [REDACTED] uit deze handel en danken u voor jullie hulp hierbij.” [REDACTED] werkte al lang niet meer bij geïntimeerde. Nergens blijkt uit dat geïntimeerde hem ooit de opdracht zou gegeven hebben om dergelijke zaken te schrijven. Bovendien is de beweerde slechtmaking die niet afkomstig is van en/of namens [REDACTED], gericht tegen [REDACTED] en geenszins tegen het huidige [REDACTED]. Aangezien [REDACTED] geen procespartij is bij huidig geschil, is de vordering tot slechtmaking gestoeld op dit e-mailbericht ongegrond.

De tweede e-mail dateert van 3 juli 2013, is tevens afkomstig van [REDACTED] en omvat het onderwerp ‘[REDACTED], aanvalsplan’. Zelfs indien deze e-mail economisch niet correct zou zijn en zou kunnen worden toegeschreven aan [REDACTED], wat niet bewezen wordt, dan nog dient te worden vastgesteld dat het onderwerp van de e-mail betrekking heeft op [REDACTED] dat op 31 december 2013 failliet is gegaan. Ook [REDACTED] is hier echter geen procespartij met als gevolg dat de vordering tot slechtmaking gestoeld op dit e-mailbericht evenzeer ongegrond is.

Besluit: Nu geen foutieve begeleidende omstandigheden worden vastgesteld, dient de vordering op grond van oneerlijke marktpraktijken evenzeer te worden afgewezen als ongegrond.

Over de gerechtskosten.

18.

Het hoger beroep is ongegrond. Het vonnis a quo wordt bevestigd, zij het met een aanvullende motivering inzake de vordering gesteund op oneerlijke marktpraktijken.

[REDACTED]

Appellante is zoals in eerste aanleg de in het ongelijk gestelde partij in de zin van art. 1017 Ger.W.

Het oordeel van de eerste rechter inzake de gerechtskosten wordt bevestigd. Temporeel gold de nieuw geïndexeerde rechtsplegingsvergoeding nog niet in eerste aanleg.

Geïntimeerde maakt in hoger beroep terecht aanspraak op het geïndexeerde basisbedrag rechtsplegingsvergoeding van € 4.500 (cfr. P.V. van de zitting).

De dagvaardingskosten en de expertisekosten blijven ten laste van appellante.

Wel past het om de vrijgave te bevelen (ten voordele van appellante) van de borgsom van € 32.000 die in uitvoering van de Beschikking dd. 8 juni 2016 van de Voorzitter van de toenmalige Rechtbank van Koophandel Antwerpen, afdeling Antwerpen, rolnummer [REDACTED] werd geconsigneerd bij de deposito- en consignatiekas, zoals door appellante gevorderd. Geïntimeerde heeft overigens ter zitting gemeld hier tegen geen bezwaar te hebben (cfr P.V. van terechtzitting).

III. Beslissing

Het hof beslist bij arrest op tegenspraak.

De rechtspleging verliep in overeenstemming met de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

Het Hof verklaart het hoger beroep ontvankelijk doch ongegrond en bevestigt het vonnis a quo, mits een aanvullende motivering inzake de vordering gestoeld op de oneerlijke marktpraktijken.

Het Hof verwijst appellante bijkomend in de gerechtskosten in hoger beroep van geïntimeerde begroot op het geïndexeerd basisbedrag rechtsplegingsvergoeding van € 4.500.

Het Hof beveelt de vrijgave van de borgsom van € 32.000 ten voordele van appellante die in uitvoering van de Beschikking dd. 8 juni 2016 van de Voorzitter van de toenmalige Rechtbank van Koophandel Antwerpen, afdeling Antwerpen, rolnummer [REDACTED] werd geconsigneerd bij de deposito- en consignatiekas.

Het hof veroordeelt appellante tot de betaling van het rolrecht hoger beroep van € 400 euro nog te betalen aan de FOD Financiën, op eenvoudige uitnodiging daartoe.

Dit arrest werd uitgesproken in de openbare zitting van **15 februari 2023** door
Mevrouw B. PONET Kamervoorzitter
De heer Ph. BAILYU Griffier

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ph. BAILYU', with a large, stylized flourish extending from the end.

Ph. BAILYU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'B. PONET', with a long horizontal stroke extending to the right.

B. PONET

